

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

T.C

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

27.07.2023

SAYI

2023/4-25

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Sn. Dr. Buğra GÖKCE Başkanlığında 27.07.2023 gün ve saat 13:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

İLGİ: a) 30.11.2022 tarihli ve 2022/12-19.A.5 sayılı UKOME Kararı.
b) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün 26.07.2023 tarih ve 1184539 sayılı yazısı.

TEKLİF: Minibüslerin Elektronik Ücret Toplama Sistemine Dâhil Edilmesi (İstanbulkart Entegrasyonu) Teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (b) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

“İlgi (a) UKOME kararı ile A15 Topkapı-Hamza Yerlikaya-Amavutköy Merkez-Mahaller hattı ile A74 Üç şehitler-GOP-Amavutköy Merkez-Mahalleler hattının “Minibüs Rehabilitasyon Çalışmaları” kapsamında güzergâh düzenlemeleri yapılması ve minibüslere validatör takılarak diğer toplu ulaşım türleri ile tam entegrasyonunun (zaman, ücret, fiziki vb.) sağlanması gerektiği belirtilmektedir. Söz konusu hatlar, verimliliğin artırılması amacı ile “Minibüs Rehabilitasyon Çalışmaları” kapsamında değerlendirilmiş olup güzergâhlar ana İETT hatlarını besleyici olacak şekilde kısaltılmıştır. Amavutköy ilçesinde hizmet veren minibüslerin Elektronik Ücret Toplama Sistemine (İstanbulkart entegrasyonu) dâhil edilmesi sürecinde “İstanbul Avrupa Yakası Karayolu ile Yolcu Taşıma Kooperatifi ” Tüzel kişiliği kurulmuştur.

Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Değerlendirmesi:

İstanbul İli, sahip olduğu hizmet sektörü ve sosyo-kültürel özellikleri nedeni ile Türkiye'nin en yoğun nüfuslu şehridir. Yoğun nüfusa bağlı olarak özel araç kullanımının yüksek olması trafik tıkanıklığı gibi ulaşım sorunlarına neden olmaktadır. Mevcut kent içi ulaşım talebinin sağlanabilmesi ve bireysel araç kullanımının azaltılması ve için otobüs, minibüs, metro, tramvay ve denizyolu gibi birçok toplu ulaşım türü ile desteklenerek erişilebilirliğin artırılması, özel araç kullanımının azaltılması ve çevre dostu bir sürdürülebilir ulaşım sistemi oluşturulması hedeflenmektedir. Söz konusu hedeflerin verimli şekilde gerçekleştirilebilmesi için fiziksel, zaman, ücret vb. entegrasyonların sağlanması gerekmektedir.

Lastik tekerlekli toplu ulaşım sistemlerinin parçası olan hızlı ve esnek çalışma sistemine sahip minibüs taşımacılığı, mevcut durumda yalnızca fiziksel entegrasyona olup pandemi ve yolculuk alışkanlıklarının değişmesi gibi çeşitli sorunlar nedeni ile yıllar içerisinde yolcu kaybı yaşayarak önemini kaybetmektedir. Bu nedenle besleyici hat olacak şekilde fiziki entegrasyonun sağlanmasının yanında hatların verimli hizmet verecek şekilde revize edilmesi ve mevcuttaki toplu ulaşım türlerine ücret entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir. Ücret entegrasyonunun sağlanmasında elektronik ödeme sistemlerine geçilmesi önemli bir faktör olmakla birlikte sürdürülebilirliğin sağlanması ve teşvik (aktarma vb.) edilmesine katkı sağlamaktadır. Akıllı kart ve ödeme sistemleri ile hızlı ve güvenli ücret toplama sistemlerine ulaşırken, aynı zamanda toplu ulaşım kullanıcıları da seyahat konforunun yanında seyahat giderlerini daha rahat kontrol etme imkânı yakalamaktadır. Ulaşım türlerinin ve sistemlerin birlikte çalışabiliyor olması toplu ulaşımı yolcular açısından cazip hale getirmektedir. Başta İstanbulkart olmak üzere mobil uygulamalar aracılığı ile QR kod, Kredi Kartı ile ödeme ve NFC teknolojisi ile ödeme gibi temassız ödeme uygulamaları toplu ulaşımın kullanım oranının artmasını sağlamaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırlarında faaliyet gösteren toplu ulaşım araçlarında; entegrasyonun sağlanması, verimliliğin ve kalitenin artırılması, her türlü hukuki ve maddi denetim dışı yolcu taşımacılığının önüne geçilmesi ve hizmet kalitesi kaynaklı sorunlarının en aza indirilmesi amacı ile Elektronik Ücret Toplama Sistemi (İstanbulkart entegrasyonu) kullanılmaktadır.

Kapsayıcı ve entegre bir yönetimle, İstanbul halkının yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı veren, insan odaklı, güvenilir, erişilebilir ve denetlenebilir bir toplu taşımacılık anlayışının hayata geçirilmesi hedeflenmekte olup toplu ulaşım hizmetinin sunumunda; kar amacı güdülmeksizin, sosyal belediyeçilik anlayışı ile şehrin tüm alanlarına ve her alandaki farklı sosyoekonomik statü gruplarına ulaşım hizmetinin sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

7144 Sayılı Kanun ve 5216 Sayılı Kanuna eklenen Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla belirlenen yerlerdeki toplu taşıma hatlarının işletmesinin ve kurumsallaşmasının sağlanması amacı ile o bölgedeki kurulu taşıma birlik veya kooperatiflerinden temin edilmesine karar verebilir” şeklindeki madde yer almaktadır

Bu kapsamda Belediyemiz, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7. Maddesinde geçen; "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları (1)(2) Madde 7- Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek,

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. (Ek cümle: 16/5/2018-7144/14 md.) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek,

(Ek cümle: 16/5/2018-7144/14 md.) Büyükşehir belediyeleri, birinci fıkranın (p) bendinin ikinci cümlesinde yer alan kriterler esas alınarak büyükşehir belediye meclisi kararıyla belirlenen yerlerdeki toplu taşıma hatlarının işletmesinin o bölgede kurulu taşıma birlik veya kooperatiflerinden temin edilmesine karar verebilir. Bu durumda katılacaklarda ve kullanılacak taşıma araçlarında aranacak şartlar belediyelerce belirlenir. Büyükşehir belediyeleri, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan ve toplu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; nüfus, hattın uzunluğu ve hattı kullanan sayısı kriterlerini esas alarak tespit edeceği hatlardaki toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlananlara ilişkin gelir desteği ödemesi yapabilir. Ayrıca 5393 sayılı Kanunun 75. Maddesinde; "Madde 75- Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir." hükmüleri yer almaktadır.

Bu çerçevede, İstanbul ili içerisindeki toplu taşıma işi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin asli görevleri arasındadır. Büyükşehir sınırları dâhilinde yolcu taşımacılığı yapan araçları, sayısını, hat ve güzergâhlarını, teknik özelliklerini, bilet ücret ve tarifelerini düzenleme; bu araçlara izin ve ruhsat verme; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme, ulaşım hizmetini sunma yetki, görev ve sorumluluğu Büyükşehir Belediyelerine verilmiştir. Bu kapsamda İdaremizce; bütüncül ve entegre bir yönetimle, İstanbul halkının yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı veren, insan odaklı, güvenilir, erişilebilir ve sürdürülebilir bir toplu taşımacılık anlayışının hayata geçirilmesi hedeflenmiştir. Bu hizmetin bir kısmı bizzat Belediyemiz tarafından yerine getirilirken, bir kısmı da yasalar çerçevesinde Belediyemiz tarafından verilen izinlerle gerçek veya tüzel kişiler marifetiyle yürütülmektedir. Bu hizmetin sunumunda; kar amacı güdülmeksizin, sosyal belediyeçilik anlayışı ile kent içerisinde toplu ulaşım sistemlerine erişilebilirliğin artırılması ile verimliliğin sağlanması, şehrin tüm alanlarına ve her alandaki farklı sosyoekonomik statü gruplarına ulaşım hizmetinin sağlanması amaçlanmaktadır.

İl genelinde hizmet veren minibüslerden Elektronik Ücret Toplama Sistemine (İstanbulkart) dâhil olmak isteyen esnafın ilk olarak kooperatif veya birlik kurmaları gerekmektedir. 4734 sayılı Kanunun 22/a maddesi kapsamında, İstanbul ili genelinde toplu taşıma hizmetlerinin UKOME tarafından onaylanacak güzergâhlar ile sınırlı olmak üzere işletilmesi, söz konusu güzergâhlarda çalışacak araçların İstanbulkart elektronik ücret toplama sistemine dâhil edilmesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığınca Kooperatiflerden Belediye Başkanlığımızın uygun göreceği süre ile yıllara sair olarak (Toplu Ulaşım Hizmetinin sürekliliği göz önünde bulundurularak işin süresinin 5393 sayılı Belediye Kanununun Gelecek Yıllara Yaygın Hizmet Yüklenmeleri başlıklı 67. maddesinin 'Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile (...) toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; (...) ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.' hükmüne istinaden) toplu taşıma hizmeti işletmesi ihalesi gerçekleştirilmesi ve sözleşmenin imzalanması hususları konusunda meclis kararı alınması gerekmektedir. Söz konusu minibüslerin;

T.C
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH	27.07.2023
SAYI	2023/4-25

- İstanbulkart ücret tarifesini uygulaması (indirimli, aktarma, ücretsiz vb),
- Validatör takılarak elektronik ücret ödeme sistemine dâhil edilmesi,
- Mevcut araçlarının TSE onaylı tadilatla koltuk kapasitesi artırılarak büyük otobüs (en az 17+1 koltuklu, araç sınıfı değiştirilerek) statüsüne getirilmesi,
- UKOME’ce belirlenen renge uygun olarak boyanması, kamera, GPS gibi donanımlar eklenerek filo yönetimi cihazlarının entegre edilmesi gerekmektedir.

Konunun UKOME gündeminde değerlendirilmesi hususunu” olurlarınıza arz ederiz.

UKOME’NİN KARARI : İlgı (b) Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Müdürlüğü raporu doğrultusunda; teklifin oybirliği ile kabulüne karar verilmiştir.

Başkan Dr. Buğra GÖKCE Genel Sekreter Yardımcısı	Üye Ulku ÇİHAN Ulaşım Daire Başkanı	Üye Av. Galen AKIN İ. Hukuk Müşaviri Tem.	Üye Ali SARAC İst. Emn. Müd. Tem.	Üye Ünal GENİŞLİ MSB İl. Ordu Komutanlığı Tem.	Üye Kublay ÖZDEMİR İl Jandarma Komutanlığı Tem.
Üye İsmail ERİK Sahil, Güv. Marmara ve Boğ. Bölge Kom. Tem.	Üye Hakan YENİLMEZ Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü Tem.	Üye Engin ERAT İst. Ulaştırma Başkanlığı Tem.	Üye Ercan YILMAZ Emniyet Genel Müdürlüğü Tem.	Üye Necmettin ACAR TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Tem.	Üye Serdar YÜCEL Uls. Hız. D. Z. Md. 1. Bölge Müd. Tem.
Üye Gökhan TAŞ Altyapı Yatırımları Gen. Müd. Tem.	Üye İsmail ÖZDEMİR TCDD Taşımacılık A.Ş. Tem.	Üye Emrullah AYDIN MEB İl Millî Eğitim Müdürlüğü Tem.	Üye Halis KURALAN Aile, Çalışma ve Sos. Hiz. İl Md. Tem.	Üye Yalçın TURKOĞLU Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tem.	Üye Ercan AKAR Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Tem.
Üye İrfan DEMET İETT İşl. Gen. Müd. Tem.	Üye Onur Oya YENİCİ İst. Şehir Hatları Tur. A.Ş.	Üye Özgür SOY Metro İstanbul A.Ş. Tem.	Üye Yunus BİLOĞLU Em. İşleri Daire Başkanı Tem.	Üye Barış YILDIRIM Ulaşım Koordinasyon Müdürü	Üye Osman KILIÇASLAN Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürü
Üye İlknur YÜCEL Ulaşım Planlama Müdürü	Üye Nurettin SİNCAR Trafik Müdürü	Üye E. A. AYSU Y. O. Temsilcisi	Üye Arnavutköy Belediyesi Tem. (KATILMADI)		

Karara katılmıyorum.

ONAY

... / ... / 2023

Ekrem İMAMOĞLU

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı